

Ruth Andersson, 58 år, är fabriksarbetare på Sunlight i Nyköping sedan 20 år. Hon arbetar i pulverpackningen. Här berättar hon om sitt liv, fyllt av hårt arbete, men också av gemenskap och den trygghet det ger en människa att veta sig fylla sina uppgifter, av vilka arbetet på fabriken bara är en del.

Jag har aldrig kunnat SÄTTA MIG VID DUKAT BORD

— Jag är inte bitter för att jag fått arbeta hårt, för egentligen har jag alltid tyckt om det, säger Ruth Andersson.

” Jag är äldst av sex syskon i en jordbrukarfamilj och det var självklart att jag fick lov att lära mig arbeta hårt väldigt tidigt. Jag var väl inte mer än tolv år då jag började tjäna en slant genom att mjölka korna åt en tant i min hemby Björkvik, här utanför Nyköping.

När jag konfirmerats, det var 1934, tog jag tjänst hos en bonde som en slags piga. Jag var 14 år och med på alla sysslor, både ute och inne och någon arbetstid var det inte tal om. Upp klockan fem på morgonen och så hålla på till framåt åtta, nio på kvällen var det vanliga. Tunn som jag var, jag vågade inte mycket, var det förstås tungt många gånger, men jag kan inte komma ihåg att jag tänkte på det så särskilt mycket. Så småningom fick jag mer krafter när kroppen växt till sig. Jag tror faktiskt att jag tyckte om att arbeta hårt, jag minns inte att jag blev trött.

Ja, sen var jag hos en nämndeman i Björkvik ett par år. Där behövde jag bara arbeta inne i hushållet och sen började jag i köket på lasarettet i Nyköping.

□ SEX BARN

1940 på hösten gifte jag mig med Elis, som var lantarbetare i Råby. Barnen

började komma och dom blev sex med tiden, tre pojkar och tre flickor. Ibland tänkte jag väl att hur ska jag orka med, men det gick, för det måste gå. Jag var alltid glad för att vi bodde på landet, jag tror det är lättare att fostra barn där än i en stad. Dom blev idrottsintresserade och skötte sig bra allihopa och jag var ju hemmafru. Sen, när alla barnen gick i skolan, jobbade jag ett par år på Charles Westberg och det gjorde jag helt och hållet för ekonomins skull. Inte för att "komma ut" eller så. Det var prövsamt många gånger.

Barnen skulle vara rena och hela och hushållet måste skötas. För min generation var det inte tal om att mannen i huset hjälpte till med kvinnogöra och förresten orkade inte Elis. Han hade ju alltid tungt arbete, först som lantarbetare och sedan, dom sista 15 åren innan han pensionerades, som vägarbetare.

□ VILL INTE BYTA

Jag tänkte jag skulle vara hemmafru, men det gick inte, för vi behövde min inkomst. Jag gick till arbetsförmedlingen på våren 1959 och där sa dom

att jag kunde få jobb på Sunlight en månad. Jag visste att företaget gjorde tvål och sånt, men jag hade aldrig arbetat på fabrik och var lite ängslig.

Många blev permitterade, men jag fick stanna och nu har jag varit här i 20 år, först på tvålen, sen på kosmeten (vi gjorde bla tandkräm) och så på pulverpackningen mesta tiden.

Det finns nog lättare jobb, men jag trivs och vill inte byta. Jag har haft besvär med värk i axlar och nacke, men annars får jag säga att det har gått bra. Nu räknar jag med att ta halvtidspension när jag blir 60.

Visst har allt ändrats alldeles kolossalt under dom här 20 åren. Både till det bättre och det sämre. Förr hade vi det inte lika stressigt som nu, vi arbetade mera i en klunga och kunde prata med varann och kanske sjunga en stump tillsammans medan vi jobbade. Det går inte nu, vi står längre ifrån varann, vi har mer bråttom och vi har fått mer ansvar, tex har analyserna fallit på oss att göra.

□ FÖRSTA SEMESTERN

I somras hade jag mitt livs första riktiga semester. Tidigare hade jag aldrig

fått sätta mig vid dukat bord, men så for vi med en son och hans familj till Syd Långö på åtta dagar och det var underbart! Fast längre tid hade jag nog inte klarat. När man inte är van att bli upppassad så känns det konstigt att ingenting göra. Jag är väl dum, är jag inte?

Tro inte att jag är bitter för att jag alltid fått arbeta hårt, nej då, som jag sagt har jag nog alltid tyckt om det. Dagens unga kvinnor har det på ett helt annat sätt. Vet du, ibland tycker jag att det är nästan synd om karlarna... Fast det är klart, jobbar man borta båda två så ska man hjälpas åt hemma, så är det.

□ MISTE MIN MAN

Jag har alltid haft ett gott humör och det har hjälpt mig mycket. Just nu är jag mer tacksam än någonsin för det och för att jag har ett arbete jag trivs med. I september dog Elis, han bara segnade ner. Dom senaste åtta åren var han sjukpensionerad för hjärtbesvär, men inte var jag beredd på att han skulle gå bort så hastigt. Att mista den man levtt tillsammans med i 38 år är så hemskt, att jag inte kan beskriva det.

RUTH

FORTS FR SID 7

Vi hade roligt tillsammans. Han var glad och sällskaplig och behövde kontakt med människor när han inte längre hade ett jobb att gå till.

På fritiden sköter jag mitt hus och hem i Granvalla och där vill jag helst bo kvar. Vi har ju bott där i 23 år och det känns fortfarande riktigt att bo på landet. Barnen och mina tolv barnbarn hälsar ofta på och jag har många vänner, så jag är inte alltför mycket ensam, men det är klart att det tar tid innan jag kommer över saken och sorgen . . .

Det bästa mitt liv har gett mig är barnen, fast det var slitsamt många gånger. Vi hade inte råd att ge dom några högre utbildningar, men alla har skaffat sig yrken och sköter sig.

□ JORDBRUKARE

Jag är medlem i fackföreningen, men jag bara hänger med så att säga. Aldrig att jag har kunnat vara fackligt aktiv, som man numera pratar om att kvinnorna också ska vara. Inte har jag haft tid över till sådant, även om jag hade velat. Ingen har heller fordrat att jag skulle tänka på karriär. Allraminst har jag tänkt på det själv.

När jag nu ser tillbaka så kan jag inte precis säga att arbetet här på Sunlight är det som jag helst hade velat göra om jag fått välja. Om jag vore ung nu, med alla möjligheter som finns, då skulle jag vilja bli jordbrukare eller ha något annat utejobb. Kokerska skulle jag också kunna tänka mig, för jag har alltid tyckt om att laga mat. Men som sagt, jag klagar inte på det jobb jag har. Att arbeta med kroppen, det är jag van att göra. Det är inget nytt. ”